

DOMOVINA

Uredništvo

Jena Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

V nedeljo 13. t. m. ustanovila se je v Celju vinarska zadruga pod zgoranjim naslovom („Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo“). Ta zadruga ima namen, kupovati od svojih članov grozdje in vino ter ta pridelek razpečavati bodisi na debelo bodisi na drobno. Ali se naj peča tozadevna zadruga tudi s posredovanjem, ali pa naj trži le na podlagi nakupa in svojih vinskih zalog, o tem bo odločalo načelstvo. Eventuelno bodo dobivali člani vinogradniki na svoja vina prednjme. Zadruga bo za svoje člane preskrbovala tudi za vse potrebščine, ki jih rabijo pri vinogradništvu in kletarstvu. Kaj je sililo naše vinorejce k ustanovitvi te zadruga? Letošnja „vinska kriza“. V čem obstoji ta? Enkrat obila letina, kakor je že dolgo ne pomnimo. Že ta okolnost je povzročila, da so cene močno padle in da se vino niti za prav nizke cene skoraj ne more prodati. V drugi vrsti pa je še omeniti, da uvoz ogrskih vin ni onemogočen, temveč glasom zadnje nagodbe dovoljen. Prihaja torej mnogo vin iz Ogrske v naše kraje. Upoštevati je treba dejstvo, da je naš vinorejec le vinorejec, ne pa ob enem tudi vinski trgovec. Imel je doslej navado, da je na jesen čakal na domu kupcev. V tem oziru ima vinski trgovec veliko prednost

pred našim kmetovalcem, kajti on pošilja po svetu svoje agente, ki poiščejo kupce na domu. Naš vinorejec je razmeroma ali povprečno tudi slab kletar in se ne ozira mnogo na okus kupcev, med tem ko je tu vinotržec jako spreten: česar nima vino že po naravi, to mora dopolniti umno kletarstvo. Končno so naši vinorejci še popolnoma brez vsake organizacije, naši vinotržci pa si znajo prav uspešno delati dobiček s pomočjo kartelov, itd.

Ako se hoče naš vinorejec uspešno boriti zoper vse te neprilike, mu ne preostaja nič drugega, ko vzeti trgovino s svojim vinom v svoje roke. Posameznik pa tega ne more, to je dano le zadrugi. Torej je prav, da so se vinorejci združili v zadrugo. Ta more nastaviti enega, če treba tudi več potnikov. Nastavi lahko izvežbanega kletarja. Mnogo lažje pregleda ves vinski trg kakor posameznik, kar je neobhodno potrebno v tej kakor tudi v vsaki drugi trgovini. Zadruga ima na razpolago velke množice vina, lahko torej išče odjemalcev v daljnih krajih, koder ne pridelujejo vina, a je konsum vina velik. Zadruga kratkomalo lahko v vsaki točki vspešno konkurira z vinotržci, v kolikor so ti našim vinorejcem kvarljivi, oziroma lahko našo vinsko trgovino izpopolni na podlagi želj onih vinorejcev, za katere je ustanovljena. Bogve od kod in kaka vina prihajajo danes pod imenom n. pr. bizeljanec v naše kraje; v tem oziru more zadruga napraviti red; strogo kon-

trolo kje so se vina kupila oziroma, kdo je kupil res n. pr. bizeljsko vino. Mogoče pa je to le, ako vsi zaupajo zadrugi in ako vsi postanejo njeni člani. Ne gre tu za nič drugega, ko za gospodarsko korist naših vinorejcev. Kdor hoče videti v zadrugi kaj drugega, naj ne hodi blizu. Zadruga ima končno tudi to veliko prednost, da tvori organizacijo vinorejcev, ki bi moglo tudi v slučaju sklepanja važnih vinoreje in vinske trgovine se tikajočih poslov in v drugih sličnih slučajih uspešno povedati svoje mnenje in svoje želje.

To so glavne točke, ki pridejo pri važni novoustanovljeni zadrugi v poštev. Le to je še omeniti: Vsi, ki poznajo naše vinorejske razmere, trdijo soglasno, da letošnja obilna trgateg ni nikakršna izjema, temveč je le začetek obilnih trgateg ki jih bomo imeli naprej — ako ne bo posebnih nezdod — vsako leto. Že prvo leto obilnega vinskega pridelka pa je spravilo naše vinorejce v nemalo zadrego. Ako pa vemo, da se nam obeta za bodoče vsako leto več ali manj obilna letina, potem pač ne kaže, držati sedaj roke križem, temveč storiti je treba vse, kar znamo in moremo, da se za bodočnost zavarujemo pred takimi mizerijami, kakor jih moramo prenašati letos. Najboljšo pomoč nam nudi zadruga: v marsikaterem slučaju so si s tem sredstvom že opomogli prizadeti, opomorejo si, kakor trde večaki soglasno, tudi v našem slučaju. Treba le zaupanja, trdne volje in —

edinosti! „Zadruga zveza v Celju“, ki je nasvetovala in vodila ustanovitev „Prve južnoštajerske vinarske zadruga v Celju“, pa je s tem pokazala, da ima najboljši namen pomagati našim kmetovalcem.

Z notranjim delom v zadrugi se je pričelo. Poslovanje z nakupom in prodajo pa se začne, kakor hitro bo zadruga pri sodišču vpisana. Med tem naj prijatelji novega podjetja pridno pridobivljajo člane. Deleži so določeni na 10 K, jamstvo je dvajsetkratni delež. Vstopnina bo minimalna in še se določi. Posamezniki in zadruga naj torej javijo na naslov zadruga svoj pristop in naj naznanijo, koliko deležev da hočejo podpisati. Deleže bo vplačevati, kakor hitro bo zadruga vpisana, kar bo načelstvo pravočasno naznanilo. Kot člani lahko pristopijo le oni, ki stanujejo v spodnji polovici južnega Štajerja: pol. okraja Brežice in Celje, ter sodni okraj Rogatec.

V načelstvo so izvoljeni sledeči: Načelnik je g. Benjamin Kunej, podnačelnik gosp. dr. Anton Božič, dalje pa so v načelstvu gg.: Ivan Malus iz Bizeljskega, Jože Kline iz Vidma, Fr. Goričan, posestnik v Višnji vasi pri Vojniku, Josip Pečnik st. iz Bizeljskega in Jože Zdolšek iz Ponikve. V nadzorstvu so gg.: dr. Schmirnau iz Rajhenburga, Anton Cvetko iz Podčetrka, Jože Černelč iz Št. Petra pod Sv. Gorami, Jože Janežič iz Starevasi, Fran Ferlic iz Šmarja, Andrej Levak iz Brežic,

LISTEK.

Zgodba iz mladosti.

Spisal Maksim Gorjkij.

Konec.

Dež je lil neprestano v čoln. Ti enakomerni pritajeni glasovi so vzbujali človeku žalostne misli. Veter je bril skozi razbito dno in piskal v špranjah, kakor da poje dolgo žalostinko. Valovi so udarjali tako enoglasno in brezupno ob breg, kakor da pripovedujejo nekaj neznosno dolgočasnega in težkega: nekaj, pred čemur bi hoteli vbežati in ne morejo, da bi ne govorili o tem. Pluskanje dežja se je stapljalo s pluskanjem valov. Vse je bilo, kakor da visi nad polomljenim čolnom neskončno težak vzdih — vzdih zemlje v času, ko se spreminja svetlo in toplo poletje v mrzlo, megleno in vlažno jesen. Burja je potegnila iznova preko puste ravni in penila vodo. Letela je urno kakor misel in se spremljala v žalostinki.

V čolnu nisva imela nikakega komfora: tesno je bilo in vlažno, skozi vrh so letele vanj kaplje in veter. Midva sva molčala, trepetaje mraza. Spomnim se, da sem hotel zaspati.

Nataša se je naslonila s svojim hrbtom ob čoln in se stisnila v živ klopčič. Z rokami se je prijela pod kolena, na slednje je naslonila svojo brado in zrla nepremično proti reki. Spričo njene bledega lica so ji bile videti oči silno velike. Ni ganila z nobenim udom, tako, da sem prav čutil, kako se me je polasčal pelagoma strah pred tovarišico. Hotel sem spregovoriti z njo nekaj besed, pa nisem vedel, kaj naj zinem.

Pričela je ona:

„Prokleta je tako življenje!“ je dejala razločno, s povdarkom in globokim notranjim prepričanjem.

Ali v teh besedah ni ležalo nobene obtožbe; bile so izgovorjene preveč ravnodušno. Človek je premislil svojo stvar preprosto in kratko, in ko je prišel do sklepa, je povedal tega glasno. Nisem vedel, kako naj odgovorim, ne da bi nasprotoval samemu sebi. Zato sem molčal. Ona se morda ni brigala za me, zato je ostala mirna, kakor je bila doslej.

„Krepiranje bi bilo najprimernejše!“ je dejala čez nekaj časa. To pot tiho in s premislekom. Ali zopet ni bilo v njenem glasu nobene tožbe. Videlo se je, da je premislil človek sebe in svoje življenje in prišel po tem k prepričanju,

da ne pozna pred trdo usodo življenja nobene druge obrambe nego — „krepiranje“.

Spričo te jasne in točne misli mi je postalo nepopisno težko in turobno pri srcu. Čutil sem, da mi morajo privreti solze, če bi moral molčati še slej... Ali sramotno bi bilo, plakati pred žensko, tembolj, ker tudi ona ni jokala. Sklenil sem tedaj ziniti rajši kar si že bodi.

„Kdo pa te je pretepal?“ jo vprašam. Prišlo mi ni nič bolj pametnega na um.

„Vedno Paška...“ odgovori Nataša glasno.

„Kdo je to?“

„Kdo? Moj ljubi... nek pek...“

„Te mnogo tepe?“

„Kadar je pijan... Mnogokrat!“

Nenadoma se stisne k meni in mi prične pripovedovati o sebi, o Paški in o tem celem razmerju. Ona je poulična deklina, on je pek. Ima rdeče brke in igra zelo dobro na harmoniko. Prišel je k njej in ji zelo dopadel, ker je vesel fant in se lepo oblači. Nosi jopič za petnajst rubljev in škornje z gibi ob gležnjih. Zato se je vanj zaljubila in on jo varuje. Ali odkar je njen varuh, ji jemlje ves denar, ki ga ji dado drugi gostje za razne prijetnosti,

napije se zanj in potem jo tepe. Ali to bi še ne bilo najhujše: pričel pa je prav pred njenimi očmi ljubkovanje z drugimi ženskami.

„Kdo bi ne bil potem užaljen? Nisem slabša od drugih... Zasramuje me torej, tak lopov! Predvčerajnim prosim svojo ‚gospo‘, naj mi dovoli na sprehod. Pridem k njemu in tam sedi Dunjka, vsa vinjena. Tudi on je bil ovinjen. Rečem mu ‚Lopov! Goljuf!‘ Nato me pretepe, osuva in zgrabi za lase — kolikor hudo se je le dalo... Ali to še ni najhujše: raztrgal mi je tudi vso obleko, ki sem jo imela na sebi... Kaj bo sedaj? Kako naj se vrnem k madam? Vse mi je potrgal: krilo in jopič — popolnoma novega, dala sem zanj petak! In ruto mi je strgal z glave. — O Bog! kaj naj pričnem sedaj?“ je zatutila naenkrat z otožnim glasom. Tulil je tudi veter in bil vedno hujši in močnejši... Zobje mi prično sklepetati iznova. Ona se je sključila še bolj in ste stisnila tako blizu mene, da sem mogel razločevati svit njenih oči...

„Kaki lopovi ste vsi moški. Vse vas bi zdrobila in pobila. Če bi poginil eden vaših... pljunila bi mu v gobec in ne bilo bi mi žal! Zanikarni zarod! Prosjajte v enomer in se stis-

Fr. Jamšek iz Rajhenburga, Anton Brezovnik iz Vojnika, Fr. Praunseis iz Št. Jurja ob J. ž., Ant. Kokot iz Pišec, Miško Zevnik iz Župelevca, Iv. Černoga iz Zdol, Jože Kovarič iz Artič, Mastnak p. d. Kopinšek iz Dramelj, Miha Jošt iz Gotovelj, Jos. Pečnik ml. iz Kapel.

Politični pregled.

Domače dežele.

Pogajanja ministerskega predsednika s češkimi in nemškimi poslanci, da bi se doseglo med zastopniki obeh narodnosti vsaj toliko sporazumljenja, da bi bilo mogoče začetkom prih. m. sklicati češki deželni zbor še niso končana. Nemški listi poročajo, da ni upanja, da bi se to sporazumljenje doseglo, kajti Nemci ne odnehajo ni za las od tega, kar so proglasili za minimum svojih zahtev. V teh pogajanjih so Nemci močnejši, ker imajo jasen program in so svoje zahteve točno formalirali, te jasnosti in točnosti pa Čehom primanjkuje — in baš to jim je bilo in jim je ter jim bo tako dolgo na kvar, dokler ne postavijo proti jasnemu nemškemu programu prav tako ostro določen češki program. Od ugodnega ali neugodnega uspeha teh pogajanj je odvisno tudi to, ali bo mogel baron Bienert čim prej parlamentizirati svoj kabinet ter postaviti novo koalicijsko ministerstvo. „Nar. Listy“ poročajo, da ako se mu tudi to ne posreči, ostane Bienert še nadalje na svojem mestu ter bo vladal z uradniškimi ministri. — Bivši deželni maršal češki knez Jurij Lobkovic je 21. t. m. v 73. letu svoje dobe umrl. Več o njem na drugem mestu.

Pogajanja med ogrsko vlado in vojnim ministrom zaradi posebnih narodnih koncesij Madžarom v skupni armadi, o katerih smo zadnjič poročali, se še nadaljujejo. Ogrska vlada ne dovoli zvišanja rekrutov dokler se Madžarom ne izpolnijo njih narodne zahteve. V Avstriji se konservativne stranke silno upirajo madžarskim zahtevam trdeč, da ako bi se Madžarom to dovolilo, bi se koj za njimi oglasili v Avstriji tudi slovanski narodi s podobnimi zahtevami. Po nazorih teh nemških strank bi pa pomenila utesnitev nemščine v službi skupne armade oslab-

ljenje armade same! To naziranje je popolnoma napačno, ker nam je podala skupna akcija evropskih velesil v Kini pod jednotnim poveljstvom nemškega maršala Waldersee-ja dokaz, da je skupna akcija raznih armad celo z raznimi poveljskimi jeziki mogoča, tu pa ne gre za poveljski jezik, ampak za razpravni jezik v vojaških pravdah pred vojaškimi sodišči in za službeno občevanje častnikov in vojaških oblastev z vojaštvom nenemške narodnosti. Končno bodo Madžari pa vendar le dosegli svoj namen, ker drugače ne bodo dovolili zvišanje rekrutov in na temelju § 14 se bo to kaj težko dalo izvesti.

Štajerske novice.

— Za „Sokolski dom“ v Celju so nabrali obiskovalci plesnih vaj na prijateljskem sestanku v „Del. podpornem društvu“ pri licitiranju „Špile“ in od gosp. Bovha podarjenega vina vsoto 14'01 K.

— Miha in Jože o polhovkah.

Miha: Glej ga hudika! Kaj tudi ti si že kupil polhovko?

Jože: Zakaj bi si je ne kupil? Saj je poceni, in topla je tudi ta slovenska kučma.

Miha: Kako lepo se ti prileže! Ali veš, da jezi ta kosmata kapa strašno Celjane. Kar pihajo od togote, ko vidijo toliko slovenskih kučem v Celju, o katerem pravijo, da je bojda nemško mesto.

Jože: Sam Bismarck bi se jim smejal, misleč, da imajo grizo.

Miha: Slišal sem danes, da je nekdo rekel, ko je šla gospa s kučmo mimo njega: „tey trogt auch schon die bindische Kopen“.

Jože: Nemara se jim pa slincede po polhovkah. Naše gospe so kaj zale v teh kučmah, njih ljubkim obrazkom se posebno lepo podajo.

Miha: Gospe pa tudi s tem javno pokažejo, da so Slovenke in da se ne sramujejo domačega izdelka. Kaj pa je treba tistih čudnih klobukov, ki so podobni velikonočnim košaram.

Jože: In katere morajo kupovati za drag denar, vrhu tega pa še požirati psovko: babe.

Miha: Nekateri so res tako zanikarni, da bi jim morali Nemci pobijati okna vsakih 14 dni.

Jože: Ko bi mi ne imeli takih hudimanskih pošasti, že davno bi delali Celjani pokoro za svoje grehe.

Miha: Saj jim že prede. Kako silno so prijazni v svojih trgovinah!

Jože: Ko sem danes šel mimo trgovine Z., stali so vsi komiji na pragu, menciali si roke in kaj prijazno klicali: „Kako kaj vi, očka? Kaj bomo pa mi, očka?“ Ponujali so jim tudi imeniten šnops zastoj.

Miha: To je žalostno, da se da marsikdo pregovoriti. Nekateri so tako zabiti, da bi vzeli vse, četudi bi jim sam vrag kaj prinesel na repu.

Jože: Bog jim odpusti grehe, ker so pozabili, da živijo v slovenski hiši. Z Bogom!

— Celjska nemška hranilnica ali šparkasa, ki ima svoje prostore v velikem posloplju pred železnično postajo, vedno bolj nazaduje. Meseca novembra t. l. so padle hranilne vloge tega zavoda zopet za 68.481'14 K. Od 1. januarja do 1. novembra so padle vloge tega zavoda za 783.229'52 K. V prvih najstih mesecih l. 1908. je torej izgubila celjska nemška šparkasa vsega skupaj 806.710'60 kron ali skoraj en milijon kron. Leta 1907. pa tudi skoraj en milijon kron, namreč 809.533'22 K.

— Odgovarjamo na razna vprašanja še enkrat, da tistemu, ki hoče vzdigniti svoje hranilne vloge iz celjske mestne hranilnice ali šparkase, ni treba iti tja osebno. Najenostavnejše je, da izroči svojo hranilno knjižico tistemu slovenskemu zavodu, pri katerem misli svoj denar naložiti. Ta slovenski denarni zavod bo potem že sam vzdignil isti denar pri nemški šparkasi. Vlagatelj se na ta način prihrani mnogo časa, truda in stroškov. — Toliko na znanje.

— Društvo za vzgojo in pre-skrbljevanje osirotelih otrok se je ustanovilo tudi za celjski sodni okraj. Žalostno dejstvo je pač, da životari tudi med nami Slovenci toliko osirotelih otrok v največji bedi in raše malone brez vsakršne vzgoje. Iz človekoljubnega in vzgojavnega stališča se moramo pač le veseliti, da se je v proslavo cesarjevega jubileja započela akcija „za otroka“. Bogati Nemci imajo v to svrhu že nabrane velike množine kapitala. Težavnejša bode ta akcija med nami Slovenci. Naša gmotna sila je

šibka in vrhutega moramo ravno mi žrtvovati razmeroma ogromne vsote v obrambene namené. Zavodov, kjer bi se oskrbovala in vzgojevala osirotela deca, doslej vsaj na Štajerskem nismo imeli svojih. Tiste zapuščene otroke, ki so bili sploh tako srečni, da so bili vsprejeti v javno sirotišnico, smo pošiljali v nemške zavode, kjer so nam jih odtujili po mišljenju in jeziku, da so postali za nas izgubljeni. Drugače pa se takšne sirote porivajo od hiše do hiše dotlej, da postanejo telesno zmožne za najzadnja poselska dela. — Ne samo čut usmiljenja, tudi narodna dolžnost nam veva, zopet poseči v žep in žrtvovati svoj dar v prid našim osirotelim otrokom. Morda bi bilo kdaj možno s požrtvovalno pripomočjo usmiljenih in rodoljubnih src oživotvoriti domač zavod, kjer bi našla ta zapuščena revčeta človeku primerno zavetje in takšno vzgojo, ki bi jih vposobila za koristne člane človeške družbe in jih tudi ohranila svojemu narodu. Na dan nedolžnih otrok, t. j. 28. t. m., se bode v hotelu „Pri belem volu“ ob 10. uri dopoldne vršil prvi občni zbor novega društva. Naj bi se ob tej priliki sešlo kar največ mnogo usmišljenih rodoljubkinj in rodoljubov brez razlike mišljenja in naj bi bili ukrepi tega zbora in mladega društva zares v zdatni blagor naše osirotele in trpeče mladine.

— Pogreb pok. dr. B. Ipavica

se je vršil včeraj v Gradcu nad vse sijajno. Pogreba sta se udeležila dež. odb. Robič in Stallner, župan graški dr. Graf, profesorji vseučilišča, zastopniki bolnice in zdravniških družb in veliko dostojanstvenikov. Natančneje prihodnjic.

— Odlikovanje domačega producenta. Velepsestnik gospod Norbert Zanier iz Št. Pavla pri Preboldu je bil mesca decembra t. l. v Požunu za razstavljenega vina lastnega pridelka na mednarodni razstavi odlikovan — z diplomom in zlatim častnim križcem s krono. To je že tretja odlika, katero je naš rojak letos prejel. Častitamo!

— Iz gornjegrajske doline. Na Rečici toči še zmiraj krčmar Jakob Rakun pivo Koslerjeve pivovarne iz Ljubljane. — V Mozirju se blišče še vedno nemški napisi na tablah in pismih mnogih narodnih trgovcev. Čas je, gospoda, da se spametujete, sicer bomo prisiljeni z imeni na dan.

kate kakor psi; kadar pa je ena nas tako neumna, da se vam uda, potem je vsega konec! Takoj pridete nad njo, jo tepete... o, kaka zlodejeva zalega...!

Psovke so letele vse križem. Ali v njenem zmerjanju ni ležalo nobene sile, nobenega izraza: niti jeze, niti srda de te „zlodejeve zalege“. Sploh ji je bil glas, s katerim je izgovarjala svoje, po vsebini nasprotujoče si besede, miren in brez posebne barve...

Toda vse to je vplivalo na me močnejše nego najbolj prepričevalne pesimistične knjige in govori, ki sem jih čul ali čital do tedaj ali do današnjih dni. In to vsled tega, ker je agonija umirajočega vedno naravnejša in vpliva silnejše, nego še tako umetniško popolno opisovanje smrti.

Obhajale so me slabosti. Skoro gotovo več vsled mraza kakor vsled besed moje sosede. Tiho sem zastokal in zaškripal z zobmi.

Skoro isti hip začutim na sebi dvoje majhnih, mrzlih rok: ena se je oklepala mojega vratu, druga me je božala po licu. Obenem se mi glasi nasproti plaho, poluglasno in pritajeno vprašanje:

„Kaj ti je?“

Mislil sem vse drugo prej, kakor da me vpraša tako Nataša, ki je rav-

nokar povedala, da so vsi moški lopovi in je želela njih pogin. Hitro je nadaljevala:

„Kaj ti je? Ali te zebe? Ti je mraz? Kakšen si vendar ti! Sedi in molči... kot čuk! Povedal si mi lahko že davno, da te zebe... Nu... vlezi se... stegni se... jaz se vležem tudi tako... — Tako! Objemi me zdaj z rokami... tesneje... Nu vendar, zdaj ti bo topleje... In potem se stisneva s hrbti... Tako nama že mine noč... Kaj ti je, si se mar opijanil? So te spodili iz službe: To nič ne de!...“

Tolažila me je... Dajala mi pogum... Koliko ironije je bilo v tem, če pomislimo, da sem se tedaj prav resno brigal za usodo ljudij, sanjal o reorganizaciji vsega socialnega ustroja, o političnih prekucijah, čital razne, prav vražje modre knjige, katerih misli po svoji globini najbrže niti pisatelj sami niso dosegli; trudil sem se na vso moč, napraviti iz sebe nekako odlično socialno „aktivno silo“. Zdelo se mi je, da sem deloma vse to dosegel; zdaj pa sem zašel tedaj v svoji domišljiji tako daleč, da sem mislil, samo jaz imam pravico do življenja, edino jaz da sem sposoben, igrati v življenju odlično in zgodovinsko važno vlogo: in tega človeka, mene, je grela zdaj s svojim telesom žena, ki je prodajala

svoje telo po ulicah; nesrečno, pretepeno in izsesano bitje, ki ni imelo nobenega mesta, nobene vrednosti v tem življenju — in ni mi prišlo na misel, pomagati jej, preden je ona meni pomagala. Tudi če bi se spomnil na to, težko da bi vedel, kako naj ji v resnici pomorem.

Ah, najljubše bi mi bilo, da se je zgodilo vse to v brezumnem težkem snu.

Morda bi se iluzija posrečila, toda name so curljale mrzle deževne kaplje, k mojim prsim so se stiskale tople ženske grudi, v obraz mi je vel njeni žarki dih, ki je sicer duhtel nekoliko po žganju... pa me je vendar tako oživljajal...

Veter je tulil in tulil. Dež je bobnal ob čoln, valovi so pljuskali in midva sva trepetala od mraza, če tudi sva se tesno oklepala... Vse to je bila resnica in prepričan sem, da se nikomur ni sanjalo kaj bolj hudega in strašnega, kakor je bila ta resnica pred menoj.

Nataša mi je prigovarjala v enomer; govorila je tako ljubeznivo in sočutno, kakor zmorejemo samo ženske. Jasno so zvenele njene naivne in prijazne besede: v moji notranjosti so zbudili tih plamen in storile, da se mi je topilo nekaj v srcu.

Zdaj se mi usujejo iz očij celi potoki solzá. Sprali so iz mojega srca

mного zlobe, žalosti, neumnosti in blata, vse to, česar se je to noč nasrkalo... In Nataša mi je govorila:

„Nu, zda, je dosti, moj ljubček, ne jokaj! Dosti je! Z božjo pomočjo ti pojde boljše, zopet dobiš službo... in vse drugo...“

In poljubljala me je neprestano... goreče, mnogokrat, brez števila...

To so bili prvi ženski poljubi v mojem življenju; bili so najboljši, kajti vsi kasnejši so me veljali mnogo in prav nič nisem imel od njih.

„Nu, ne plakaj več, ti čudni fant! Jutri ti preskrbim jaz kako mesto, če sam ne veš, kam bi šel...“ Čul sem njeno tiho, prepričevalno šepetanje, kakor v sanjah... Ležala sva do jutranjega svita v tesnem objemu.

In ko se je danilo, sva zlezla izpod čolna in se napatila v mesto... Nato sva se prijateljski poslovila in nikdar več se nisva srečala. Obšel sem vse beznice. Celega pol leta sem iskal Nataše, s katero sem prebil popisano jesensko noč...

Če je že umrla — kako dobro bi bilo to zanjo! — naj sladko počiva. In če živi, mir njeni duši! Naj se ji ne zbudi nikdar v srcu misel, da je padla, kajti nepotrebno in neplodno bi si mučila s tem svoje življenje.

— Na Štefanovo v „Skalno kleti“ V „Skalni kleti“ se vrši na Štefanovo popoldne domača zabava, kamor se vse veseljake in prijatelje dobre kapljice najljubše vabi. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost.

— Iz Laškoga trga. V nedeljo, dne 20. decembra so nastopili po dolgem odmornu zopet enkrat naši diletantje ter uprizorili igro „Občinski tepček“. Ne moremo se baviti s posameznostmi, le to treba priznati, da se je vse izvršilo v kljub raznim zaprekam in težkočam nad vse pričakovanje dobro in da se je izražala splošna želja, naj bi se igra ponovila. Gospod režiser je lahko ponosen na uspeh, ki ga je dosegel s svojimi igralci. Seveda, če se ima kje res tako neumornega in vseskozi požrtvovalnega župana, kot smo ga tokrat videli v osebi gosp. Zupanca, se pač ni čuditi, da so tudi vrli Golidarji kar tekmovali, kdo bo svojo ulogo boljše rešil. Macafur in komisar sta bila dobra tekmeča; „skokonogi natakak“ in pa policaj sta rešila svoji ulogi dobro, njun nastop je mnogo pripomogel do takega uspeha. Tudi pisarja moramo pohvalno omeniti. Manjše vloge, kot Mihčeva, orožnikova in godčeva so bile v dobrih rokah. — No, in Jurca! . . . Jurca, dobro si jo pogodil! Res, vreden si, da te je župan posinovil in ti pripravil pot do boljše usode! — — Obisk je bil v kljub skrajno slabemu vremenu dovoljen. S posebnim veseljem nam je bilžežiti dejstvo, da so nas vrli narodnjaki iz Hrastnika v tako lepem številu posetili in da je bil tudi „Klub naprednih slov. akademikov v Celju“ tako častno zastopan. Vsekakor si bomo zapomnili, kdo je tudi dejansko pokazal, da je z nami in nas ne vidi le takrat, kadar nas slučajno potrebuje.

— Iz Brežic. V našem okraju so ljudje začeli dvigati svoje hranilne vloge, katere imajo v tukajšnji mestni šparkasi ter je vlagati v slovenske denarne zavode. Vsem slovenskim vložnikom dajemo na znanje, da jim ni treba iti osebno v nemško mestno šparkaso po svoj denar, da marveč lahko svojo hranilno knjižico izroče Posojilnici v Brežicah, katera bode dotične vloge v mestni šparkasi sama dvignila in stranki obrestovala vlogo po $4\frac{1}{2}\%$ od dneva, ko dvigne vlogo v šparkasi naprej, tako, da nikdo ne zgubi ni vinarja obresti.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval starosta graških Slovencev g. Fran Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v pokoju, 10 K mesto venca na grob dr. Benjamina Ipavica.

— Kmetijska podružnica v Žaleu naznanja, da bo v ponedeljek 28. t. m. popoldne ob 1. uri potovalni učitelj g. Goričan v vinogradu g. dr. Šribarja v Brnici praktično razkazoval rezanje trt. Vsi udje in vinogradniki se vabijo k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se vrši ta pouk v ugodnejšem času, kar se bo pravočasno naznanilo.

— Iz Rečice ob Savinji. Pretekli teden je zašel v družbo rečiških lovcev v gostilni pri Čuježu kot nebodigatreba potovalec Kristijan Bürklen, zastopnik celjskega nemškega fotografa Lenza. Ta možičelj si je pri ogreti butici prizadeval staviti nemški most od Donave do Adrije, se kazal pristnega pruskega agenta in delal pri tem pikre opazke o slovenskem narodu. Le posredovanju nekega domačina, ki ga je domov odpeljal, se ima zahvaliti, da ni dobil za svojo nesramnost zasluženega plačila. Ob tej priliki si usojamo slovensko občinstvo opozoriti, da temu pivan-dranemu ptujcu, ki vse slovesnosti kakor primicije, poroke, birme i. t. d. obleze, vrata pokaže in naj slovenskega fotografa g. Picka podpira.

Ne pozabimo prehitro 20. septembra 1908. in divjih izgredov v Celju

in ne dajamo se še nadalje žaliti in izziyati po tujih agentih, ki iščejo med nami zaslužka, nas pa obenem sramote in žalijo. Rečiški lovci.

— „Kaplan Berk bode moral k škofu, da mu nanovo da mašniške blagoslove“, se čuje po Gornjem gradu. Zakaj? Pravijo, da je od neke gospodične dobil pošteno zausnico, ker je bil preveč usiljiv.

— Gornji grad. Poročali smo že, da je kaplan Berk pogorel s svojim rekurzom glede občinskih volitev na celi črti. Imamo sedaj napredni občinski odbor. V nedeljo, dne 13. t. m. se je vršila volitev starešinstva. Županom je izvoljen prejšnji župan gosp. Anton Kolenc, tržan in posestnik, 1. obč. svetovalec g. Avgust Drukar, c. kr. notar (podžupan), 2. obč. svetovalec g. Josip Kranje star. veleposestnik in lesni trgovec. — Živio napredno narodni občinski zastop gornjegrajski. Na večer izvolitve je napravila godba „Požarne brambe“ podoknico novoizvoljenemu g. županu. Imena treh izvoljencev so nam porok, da je občinsko starešinstvo, kakor tudi odbor v rokah značajnih in delavnih mož.

— Trgovcem na dežel. Z ozirom na dopis v „Domovini“ št. 141, kjer poprašuje neki trgovec po onih potnikih, ki se izogibljejo slovenskih gostiln v Celju, odgovarjamo, da jih lahko vsak zaveden trgovec spozna po tem, da Vas posetijo z nemškimi fижakarji. Nečastno za narodnega trgovca je sklepati s takimi ljudmi trgovske zveze. Vsakemu, ki si ne najme voza pri hotelu „K belemu volu“, pokažite odločno vrata.

— Slovenska mladina na tenisu je nabrala za družbo sv. Cirila in Metoda za rabljene nemške besede 2'04 K.

— Na šulferajnski šoli v Hrastniku je nastavljena bivša volonterka slovenske dekliške šole v Hrastniku, Frida Leiller. Tja spada!

— Brzovlak se bode od 1. maja 1909 ustavljal tudi v Hrastniku. Zasluge za to sta si stekla gg. deželni poslanec Roš in državni poslanec Ploj. Hvala jima.

— Glavna hranilnica in posojilnica Slov. gorje pri Sv. Lenartu se je povspela od začetka svojega poslovanja, to je od 9. februarja do zdaj do nepričakovane višine. Kako zupanje si je pridobil ta mladi zavod med tukajšnjim ljudstvom, kaže najbolje dejstvo, da je imel v tem kratkem času 214.000 K vlog ter je dal 197.000 kron posojil. Če se primerjajo te številke z onimi drugih tukajšnjih zavodov, se vidi, da so najstarejši v teku dvajsetih let dosegli komaj dvakrat tako visok promet. K temu procvitu je pripomoglo novemu zavodu v prvi vrsti dejstvo, da je ta edini, ki uradnje trikrat na teden (ob nedeljah, torkih in petkih), da je jedini, ki plačuje vlagateljem 5% (okrajna hranilnica plačuje 4%, Rajfajzenovka $4\frac{1}{2}\%$ in stara posojilnica od novega leta $4\frac{1}{2}\%$), da sprejema edini hranilne knjižice drugih zavodov ter jih brez izgube obresti zamenjuje za svoje, da obrestuje edini vse vloge polmesečno. Nade, katere so stavili ustanovitelji v ta zavod, se tedaj niso izjalovile.

— Zavratno junaštvo lenarških nemških „generalov“ in „štajerc“. Klepetavi „štajerc“, listič, ki skuša oskruniti, osmešiti vsakogar, ki ne trobi v njegov nemškutarski rog, je prinesel kot dopis od Sv. Lenarta članek, v katerem je na žaljiv način napaden naš c. kr. sodni svetnik g. dr. Kronvogel. Papir je pač potrpežljiv, potrpežljiv tudi naš svetnik — a samo do neke meje. V svoje presenečenje je izvedel naenkrat junak „štajerc“ na Ptuj, da jo vložil g. dr. Kronvogel proti njemu tožbo radi razžaljenja časti. In sedaj

je bil ogenj v strehi. Seveda v svojem listu je bil še korajžen, norčeval se iz onih opsovanih, ki niso smatrali vrednim mu odgovoriti s tožbo, smešil pa tudi g. dr. Kronvogla ter junaško trdil, da bode sleherno svojo besedo dokazal do pičice. On — najresnejši, najpravičnejši list! Tako na zunaj. Na tihem pa je igral kar od začetka prav klaverno ulogo. Poklican pred preiskovalnega sodnika, se je branil odgovorni urednik navesti potrebne dokaze, češ, da jih bode navedel šele pri glavni razpravi. Med tem pa je bilo strašno beganje. Linhart je zahteval od duševnih očetov dotičnega članka dokaze, ti zopet niso mogli najti pravih prič. Jeden se je sramoval priznati drugemu, da je lagal, najbolj pa so se sramovali vsi skupaj priznati to pred sodnijo. V drugem slučaju bi se mogoče še kak človek našel, ki bi se utegnil „za dobro stvar“ malo lagati — a tukaj bi lagal proti sodnemu svetniku, kar je bolj nevarno. Zato je palo tem obrekljivim junakom v hlače. Še enkrat sta se peljala Sedmink in Zirngast k prijatelju Plahkemu, a prinesla sta mu samo žalostno poročilo — da nimata prič. V yodo je padla njih nada, da se bode dr. Kronvogel končno zbal „pravice“ nemškutarske porote. Ukloniti je meral predrzni lažnjivec svoj tilnik in njegov zastopnik dr. Plachki je začel ponižno prositi.

Ušli so obsodbi, ker se jih je gosp. dr. Kronvogel usmilil. Priznati pa so morali sami, da so obrekovali, in to — ostane.

— Iz Maribora smo dobili to-le pismo, katero objavljamo brez vsakega komentara, ki govori že samo zase jasno dovolj. Pismo se glasi: Dne 1. januarja 1909 začnemo v Mariboru izdajati trikrat na teden izhajajoči list „Straža“. Ta list bo imel, ako ne bo dosegel števila 3000 naročnikov, zgubo, ki bode znašala pri 1000 naročnikih 1000 K na leto. Če bo več naročnikov, bo zguba manjša. Da pa moremo list financirati, smo ustanovili konzorcij, katerega člani se zavežejo, da bodo v slučaju zgube v letih 1909, 1910 in 1911 prispevali po 100 K, 50 K in 25 K na leto. Do sedaj je že pristopilo veliko število naših pristašev in subskribiralo nad 8000 K. Z ozirom na to, da je list potreben, ki naj zastopa naša načela ter izpodriva liberalne liste, osobito „Domovino“. Vas najljubše prosimo, da pristopite h konzorciju ter javite uredništvu „Slov. Gospodarja“ gotovo do 16. t. m. s kakim deležem pristopite.

Za pripravljalni odbor: Verstovšek, predsednik; dr. Korošec, Vl. Pušenjak, tajnik; dr. Hohnjec, dr. Kovačič.

Obenem Vas najljubše vabimo k zborovanju, ki se vrši v četrtek, dne 17. t. m.

— Deželnozborske volitve. V ponedeljek so zborovali zaupniki celjskega mestnega volilnega okraja in postavili za kandidata deželnega odbornika Stallnerja. Za drugi mandat se je na shodu potegoval meščanski učitelj Aistrich, toda zborovalci so njegovo kandidaturo odklonili. Nato je brežiški župan Faleschini predlagal, naj se ta kandidatura ponudi ormožkemu odvetniku in načelniku nemškega ljudskega sveta dr. Delpinu, kar se je soglasno sprejelo.

† Dr. Benjamin Ipavic starejši

rojen 24. decembra 1829 leta v Št. Jurju na Južni železnici, kot sin ranocelnika, obiskoval je ljudsko šolo v Št. Jurju n. J. ž., ki je bila tisti čas popolnoma nemška — tedajni nadučitelj Kukla ni znal niti besedicé slovenske. — Kljub tej in poznejši nemški vzgoji bil in ostal je zaveden Slovenec. — Gimnazijo

dovršil je prvih 6 let v Celju, sedmi in osmi razred pa na liceju v Gradcu, kjer je napravil maturo, upeljana takrat prvokrat.

Želeč si posvetiti se medicini praktical je po takratni navadi že kot sedmošolec pri svojem očetu — po maturi pa je obiskoval se svojim bratom Gustavom „medicinis chururgische Lehranstalt“ in univerzo na Dunaju. Promoviran doktorjem medicine — za takrat precej redko odlikovanje — nastanil se je kot zdravnik v Št. Jurju pozneje pa v Gradcu do konca svojih dni.

Kot mnogoletni brezplačni primarij „Annakinderspital“ — a v Gradcu priboril si je za človeštvo velikih zaslug in zaslužena priznanja ter odlikovanja. Zanimal se je posebno za skrofulozne otroke, katerim je preskrbel vsako leto brezplačna mesta v morskem kopališči Gradežu. Izkazoval se je kot velikega dobrotnika vseučiliških dijakov in bil je duša njih podpornih zavodov. Akad. društvo „Triglav imenovalo ga je svojim“ častnim članom z velikim navdušenjem že leta 1901. in sicer o priliki, ko je ustvaril narodno opero. „Celjsko pevsko društvo“ in premnoga druga pevska društva sledila sta temu vzgledu ter Benjamina imenovala častnim članom. Isto so storila občina trg Št. Jurij. Kot skladatelj je znan daleč čez slovenske meje kot izvrsten skladatelj in v vseh slovanskih jezikih se pojejo njegove prekrasne skladbe — deloma kot navdušljive himne („Kdo je mar“, „Bodi zdrava domovina“) itd. deloma pa kot nežno občutene lirične pesmice, ki so postale čisto narodne („Kdo bi zmiraj tužen bil“)

Nebroj je drugih skladb — opereta „Tičnik“ skladbe za en glas s klavirjem klavirni komadi, mešani, ženski in moški zbori — in otroške pesmice.

Njegov skladateljski talent bil je izvanredno čil in energičen, še v visoki starosti učil se je instrumentacije ter še kot 79 letni starček objavil v „Novih akordih“ krasne skladbe, ki pričajo o izvanredno finem okusu in ki so spisane — kar nas posebno iznenadi — v moderni obliki in v čisto modernem mladinskem duhu! Vglazbil je Oton Zupancičeve in Kettejeve pesmi ter se popolnoma prilagodil njihovemu burno samostojno prodirajočemu vsvarjanju. Da pa so te in druge skladbe nastale, ima zasluge ni malo njegova gospa soproga, rojena Ana Wokaun, doma iz Celja.

Dr. B. Ipavic mi je pripovedoval kako idiliško jo je našel. Prepevala je v jazminskem grmiču liki slavček in to njeno petje vsejalo mu je globoko v srce ljubezen, ki se ni nikoli zmanjšala do groba ranjkega. Vsak kdor je poznal zakonski par dr. B. Ipavec, spoznal je, da je take ljubezni zmožen le izvenredno globoko čuteč, plemenit človek.

Ko je menil, da ga vsled starosti prične zapuščati njegov talent, navduševala ga je naj le še sklada in uspešno premagala je njegovo bojazen.

— Podali smo danes „v naglici nekatere podatke iz življenja našega skladatelja — prvaka“ — natančneje poročilo si pridržimo za pozneje. — Slava njegovemu spominu!!

Druge slovenske dežele.

— Pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah na Kranjskem sta zmagala v mestni skupini v Ljubljani kandidata narodno napredne stranke dr. Ivan Oražen in Ivan Knez. Udeležba je bila slaba. Protikandidatov ni bilo.

— Slovensko gledališče v Gorici. Ljubljanski slovenski igralci prirede v „Trgovskem domu“ v Gorici predstave dne 5., 9., in 7. januarja.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— Iz Braslovč. Pevsko društvo ima 6. januarja 1909. v gostilni gosp. Rösnerja svoj XVI. redni občni zbor ter prosi mnogoštevilne udeležbe. Ker se društvo trudi, da dobiva vedno več simpatij pri občinstvu, prosi ob enem vse one, ki goje veselje do petja, da pristopijo k društvu ter omogočijo še nadaljne večje uspehe. Vsakdo, kdor se količkaj zanima za društvo, naj torej pokaže, da zares hoče dejansko delovati za njegov procvit.

— Veselica akad. tehn. društva „Triglav“ v Mariboru. Glede na lep moralni in materialni uspeh zadnje Triglavanske prireditve mesca marca v Mariboru je sklenilo akad. tehn. društvo „Triglav“, da priredi 1. februarja 1909 istotam v vseh prostorih „Nar. doma“ veselico z bogatim vsporedom. Slovensko občinstvo že danes opozarjamo na to prireditev, katere čisti dobiček se uporabi v narodne namene.

— Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnji Štajer zboruje dne 28. grudna t. l. ob 11. uri predpoldne v slovenski šoli v Ormožu po sledečem sporedu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 4. Volitve. 5. Predavanje pot. učitelja g. Jurančiča. 6. Slučajnosti. Vsaka podružnica naj pošlje svoje zastopnike. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— Podravskemu odseku „Prosveto“ v Mariboru je podaril g. Jos. Rotner, c. kr. dež. sod. svetnik na Vranskem nad 100 dragocenih knjig, za kar mu izreka odbor tem potom najiskrenejšo zahvalo! Da bi našel kaj posnemovalcev, to je naša želja!

Dopisi.

Nemška šola pri Sv. Le-

nartu. Laž je bilo tedaj vse kar sta pravila Sedminek in Zirngast, laž da bode nemška šola zastonj. Ni še minulo pol leta in že sta sama to priznala. Pobirata namreč od koč do koč podpisane starišev otrok na prošnjo deželnemu šolskemu svetu za ustanovo javne nemške šole. In to že zdaj, zdaj ko sta vsled pritiska Slovencev morala opustiti misel podariti tistih 3000 K občinskega premoženja nemški šoli, zdaj, ko sta bila prisiljena kupiti za 3800 K šole prostor za šolo, že zdaj hočeta imeti javno nemško šolo. In zakaj? Denarja ni — ni zadosti za, stavbo, kaj pa še za vzdrževanje šole. Vi posestniki, vi ki ste morebiti lahkoverno podpisali dotično prošnjo premislite, kaj da ste storili! Prosilite ste deželni šolski svet, da naj na Vaše in na stroške nas vseh postavi drugo šolo in to nemško, da naj na Vaše in na stroške nas vseh pokliče semkaj še druge učitelje ter da se na Vaše in na stroške nas vseh vzdržuje za vedno še druga šola. Vi boste sami krivi, če se res zvišajo občinske doklade stalno za 30%, vi boste imeli to zagovarjati pred drugimi. Vam pa, ki ste ostali zvesti svojemu prepričanju da našim potrebam popolnoma zadošča

že obstoječa šola, Vam bomo naznani vsa imena tistih, ki bodo svoj čas pred glavarjem zatajevali svojo kri. Vsaj se bomo poznali.

Zakaj želite novo nemško šolo? Če raztrgam črevlje, kupim si nove, če se pokaže, da je stara hiša slaba, postavim si novo. In kaj je s staro slovensko šolo? Se je li pokazalo, da je slaba? Ne! Tega še nasprotnik sam ni trdil, ker bi s tem samega sebe po ustih bil. Zgodovina te šole govori sama najbolj jasno.

V katero ljudsko šolo je zahajal c. kr. sodni svetnik dr. Kronvogel — v slovensko, dr. Petrovič — v slovensko, dr. Ilamik — v slovensko, dr. Leščnik — v slovensko, c. kr. notar v slovensko, nadofcijal Urek — v slovensko in davkar Grejan — v slovensko itd. nikamor drugam. In ali niso ti dosegli vse, kar more človek navadno sploh doseči? In čemu naj nam bode nemška šola? Mislite, da bode nemška šola delala čudeže? Kdor nima daru, ga ne dobi tudi v nemški šoli. Drugo vprašanje je, ali ne napravi mogoče slaba neprimerna šola iz nadarjenega otroka, vendar le nevedneža. To je na kar vas opozarjamo, to je pred čemur vas svarimo. Ne spoznajte tega prepozno!!!

Jedino, kar vedno in vedno pravijo našim kalinom je, da se v tej stari šoli ne nauče dovolj nemški. In ali naj se radi tega kar postavi in sezida drugo šolsko poslopje, najmejo

in plačujejo drugi učitelji? Nebi se moglo to mogoče popraviti in Joseči tudi v stari šoli? Če bi ti krivi pre-roki hoteli res Vam pomagati, res tam omogočiti vašim otrokam znanje nemščine, nastopili bi gotovo to jedino pravilno pot, ki bi Vam ne nalagala novih plačil. V rokah imajo krajni kakor deželni šolski svet. Zato jim pa ni. Par nemčurskih tržanov si hoče zaslužiti lepe tisočake pri stavbi, hoče imeti par križcev več — in to na vaše in naše stroške. To je jedini njihov namen — Vi pa jim nevede, nehote pri tem pomagate. Nazaj — dokler je še čas!

Glasovir!

Izigran, dobro ohranjen glasovir je **naprodaj** po nizki ceni. — Naslov se izve v Zvezni trgovini v Celju.

V najem se dajo

od 1. aprila 1909, prostori za trgovino v trgu Mozirje, katerih najemnik je dosedaj trgovec Rudolf Pevec. Trgovina se nahaja v bližini farne cerkve in so tudi pogoji najemnine primerni. Pogoji se zvejo osebno pri posestnici **Ani Strenčan** v Mozirju. 715 2-1

Združeni trgovci

v Savinski dolini opozarjajo slavno občinstvo na ukaz graške trgovske zbornice da je pod globo od **50—100 kron** prepovedano dajati odjemalcem novoletna in druga darila. 714 3-1

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po importirano arabsko **kavo** kila po K 2.40, 2.80, 3.20, 3.60 itd. trikrat na teden **kavo** kila po K 2.80, 3.20 in 4.—. Fino svežo praženo **olje**, bučovo olje, **Ogrske salame**, **švicarski sir**, radajnsko, slatinsko kisló vodo. Galico, žveplo, rafijo in Bartelnovo klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in v celih vozovih. 263—36

Hotel pri belem volu

712 1

priporoča za praznike

Plzensko pivo „Prazdroj“

Vino v buteljkah iz dunajske rotovške kleti kakor tudi tuzemski in francoski šampanjec.

SYOJI K SYOJIM!

Edina slovenska semenska trgovina, odlikovana in strokovno urejena, in umetno urejeno vrtnarstvo je

Alozij Korzika v Ljubljani

ki obstoji že 34 let in si drži 460 vrst najboljših poljskih zelenjadnih cvetličnih semen, za katerih kakovosti jamčim. Posebno za to leto sem se založil tako, da morem vsem zahtevam ustreči. Moja semena so vsa pri deželnem kmetijskem kemičnem preskuševališču preskušena. Izdelujejo se tudi venci in šopki, sveži in suhi, kakor tudi vsi, v to stroko spadajoči predmeti. Cenik za leto 1909. je dobiti brezplačno.

Zahtevajte povsod cenik!

Zahtevajte povsod cenik!

SYOJI K SYOJIM!

Slovenski trgovci naročajte Slovenske gospodinje kupujte

pralno milo

Ivana Pfeiferja iz Spodnje Hudinje pri Celju.

Izvrstno blago.

Nizka cena.

590
11-10

Odbor akad. tehn. društva
"Triglav" naznanja pretužno
vest, da je njegov častni član
gospod

dr. Benjamin Jpavic

emerit. primarij v sv. Ane
bolnišnici, imetelj zlatega
zaslužnega križca s krono

umrl v nedeljo ob 3/4 6. uri
zvečer po kratki, a mučni
bolezni. Bodi slava njego-
vemu spominu.

V Gradcu, 21. decem. 1908.

Za odbor:

tehn. Fr. Zupančič, t. č. pred-
sednik, med. Fr. Kolterer,
t. č. tajnik. 717

Predno si naročite

obrambno orožje

revolver, Browningovo pištolo
ali 678 5-3

lovsko puško

(daljno strelne hamerlenke in
vse obstoječe vrste), zahtevajte
prej katalog in ponudbo, katero
vam pošlje zanesljiva češko-
slovenska tvrdka

J. Nowotny v Pragi.

Sprejemem takoj

2 pomočnika

starejše moči, manufakturisti
imajo prednost. Eden bi imel
tako vstopiti, drugi v šestih
tednih. 710 3-2

os. Druškovič, Slovenjgradec.

POZOR!

Slav. občinstvu, kakor tudi me-
sarjem in gostilničarjem vljudo na-
znanjam, da sem odprl na **cesarja
Jožefovem trgu št. 2** nasproti
„Nar. doma“ popolnoma nanovo urejeno
**trgovino nožev, britev
in škarij.**

Brušenje nožev, škarij in britev po
701 zelo nizki ceni. 2-2

PAULO BLASUTTO, bruslač.

Postrežba točna. Cene zelo nizke.

Prevzamem dobro

gostilno z mesnico

v večjem slovenskem kraju
na Štajerskem. — Tudi brez
gostilne. 707 3-3

Ponudbe na upravnistvu Do-
movine pod „Bodočnost“ 10.000.

Citrarji

ki obsežne pesmarice, ki se brezplačno daje,
še dosedaj niso naročili, jo dobe na zahtevo
samo še do konca prosinca 1909. Naj se torej
požurijo z naročbo, kateri se ima pridati poštna
znamka za 25 vin. za frankirano odposiljitev
te pesmarice. Specijalna zaloga za učila in
muzikalije za citre: **Josip Sorg Dunaj, XII/4,
Rosaehügelstrasse št. 38. 709 1**

Mlinski stroji

so zelo po ceni naprodaj in sicer:
1 par 48" nemških mlinskih kamnov z
vsemi železnimi in lesenimi deli, 1 čistilni
stroj za pšeno (grijes) „Austria“ (Hoerde
in comp.), 1 cilindar z 25 metra dolgim
vretenom s polžem, transmisije, 2 čistilna
cilindra, stroj za snaženje spirale, 3
železna okna, 2 m visoka, 120 m široka,
vse skoro novo. — Vprašanja

okrbništvo v Žovneku,

pošta Braslovče v Savinski dolini.

649 14-12

Pitane kopune, pšenico, fižol

sploh vse deželne pridelke plačnje

Anton Kolenc v Celju

najdražje. Dobi se pa istotam špece-
rijsko blago na debelo in drobno vedno
sveže in po kulantnih cenah. Prosi se
slav. občinstvo za cenjene naročbe,
katere se točno in vestno izvrše.
Zabukovski premog na cele vozove
na dom postavljen 100 kg 2 krone.

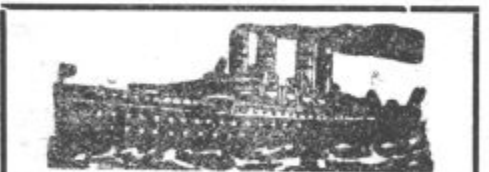
Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo
lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih
cevi za kroglice in drobnih svinec, za nasa-
janje novih kopit. Dela po najnižjih cenah!
Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno
puško, naj zahteva najnovejši slovenski
cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.
216 50-40

V Ameriko in Kanado

je najsložnejše in najbolj
gotovo po.ovanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča
Trsta: Panonija 5. januarja
1909. Panonija 23. februarja
1909. Carpatija 4. marca 1909.
Iz **Liverpola:** Lusitanija (naj-
večji in najlepši parnik sveta)
dne 16./1., 6./2., 27./2., 20./3.
Mauretanijska dne 2./1., 23./1.,
13./2., 6./3.

Pojasnila in vozni listki se dobe pri
Andreju Odiasku, Ljubljana
Slovenska ulica št. 25, poleg cerkve Sv. Izidorega

Za zimsko sezono!

577 11-10 **Krasne**
obleke, površniki
in razna oblačila
za gospode in dečke v
velikanski izbiri.

Lastni izdelki iz pristno
angleškega blaga.

Velika zaloga
tu- in inozemskega blaga
za naročila po meri.

Izredno nizke cene!

JOSIP HOČEVAR, Celje, Kolodvorska ul. 5.

Za Božič

so **SINGERJEVI**
šivalni stroji najbolj
koristna darila

dobivajo se v vseh
naših prodajalnicah.

Singer Co. akcijska družba za šivalne stroje
Celje, Kolodvorska ulica št. 8. 648 —15

643 10-7

Samo pristno, ako je na pod-
platih vtisnjena ustanovna
letnica 1860.

Šent Peterburške
GALOŠE
čevlji za meg „Storm Slippers“

Vsak dan
jih izdela to-
varna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: **Messtorff,
Behn & Co., Dunaj I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgo-
vinah s čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmileje kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Štajersko.

Izvršnje v svojo
stroho spadajoča
dela okusno in
po konkurenčnih
cenah.

Vizitke priporoča Zvezna tiskarna.

Za krčmarje in vinske trgovce!

Gregoričevi dediči ponujajo v nakup nad
600 hl najboljšega vina

lastnega pridelka letošnjega leta iz raznih novih
vinogradov v Halozah. — Pojasnila glede cene in
drugih pogojev daje

Milan Gregorič, posestnik, Jurovec
pošta Sv. Vid poleg Ptuja.

PTUJ, dne 13. decembra 1908.

697 3-2

Vabilo k rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice na Dolu
registrovane zadruga z neomejeno zavezo“

ki se bode vršil

v soboto, dne 2. prosinca 1909, ob 3. uri popoldne v posojil-
niških prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1908.
3. Čitanje revizijskega poročila „Zadružne Zveze“ in ukrepi istega.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega na-
mestnika.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Slovenci!

Kupujte vžigalice v korist
družbi sv. Cirila in Metoda!

Kravate

najmodernejše iz zadnje novosti in v
velikanski izbiri so ravnokar prišle.

Novo vpeljano za dame! ovrat-
nike, kravate, jabots,
pajčolane, različne rokavice in pasove,
spodnja krila, predpasnike, srajce in
drugo raznovrstno perilo.

Nadalje je za gospode velikanska zaloga ja-
grovih srajc, jopic in hlač, glace in
pletenih rokavic, nogavic, belih in pisanih srajc, raznih
modernih ovratnikov in zapetnic, spodnjih hlač, naramnic
in žepnih robcev. — Vse v najboljši kakovosti in po naj-
nižjih konkurenčnih cenah samo v trgovski hiši na debelo
in drobno

R. STERMECKI, CELJE.

Poštne pošiljatve točno in čez 20 K franko.

Stanje hranilnih vlog —
— 24 1/2 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

V lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure
dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po
4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta
h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var-
nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v
to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in
varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi
vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo
obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala.
Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako
pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6%
izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano,
svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 900.000 kron.

25 12-12

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zavodom in uradam, sl. učiteljstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno
izvrševanje tiska od navadne do najmodernejše oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Naj-
modernejše črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima
in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene
papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne
liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila,
vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke, hranilne in
zadružne knjižice, računске sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

Krasna božična in novoletna darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

priporoča svojo ogromno zalogo zlatih in srebrnih ur in verižic, prstanov, uhanov, zapesnic, zaponk in priveskov z **briljanti, demanti** in drugimi zlahtnimi kameni, jedilne oprave, tabatiere, palice in nastavki v pravem in novem srebru. Salonske ure budilke in optični predmeti vse po najnižjih cenah. — Postrežba solidna in točna.

565 11-11

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in gospode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za životno in posteljsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavratnice, ovratnike, pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko spadajoče blago po primeranih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41-40

Kupujte narodni kolek!

Ilustrovani narodni koledar

je ravno izšel in je dobiti v

Zvezni tiskarni v Celju.

Cena: broš. K 1.—, s poštnino vred K 1'20
eleg. vezan K 1 50, s poštnino „ 1'70

za leto 1909.

Zavitke priporoča Zvezna tiskarna v Celju.

POSJOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun **nedelje** in
praznikov.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1884 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 milijonov kron hranilnih vlog in nad 340.000 kron rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Za Božič

in **novo leto** krasna darila, kakor cvetlične mizice, čajnike, kavo- in samovarje, fino niklasto in aluminijevo kuhinjsko posodo, umivalne garniture, drsalice, tintnike, priprave za briti, podstavke za smodke in veliko pripravnih predmetov, posebno pa izvrstne

gramofone in patefone

kakor tudi slovenske plošče dobite v trgovini z železnino

MERKUR
P. Majdič, Celje.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

Trgovina s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki in raznimi suhimi in oljnatimi barvami.

Priporoča svojo veliko zalogo kineškega, ruskega in ceylonskega čaja; naravnost importiranega jamajka ruma in konjaka; vseh vrst namiznega in zdravilnega vina.

Velika zaloga kave najrazličnejše kakovosti, surove kakor vsak teden 183 stikrat sveže žgane. 40

Nanovo sem vpeljal raznovrstno pecivo za čaj, imperijalski in savinski sir kakor tudi pristne kranjske klobase in vsak dan sveže surovo čajno maslo, sardine, morske postrvi v olju ter razne druge delikatese. Za božične praznike še posebno priporočam razne vrste južnega sadja in pristno strd.

Bogata zaloga stearinskih, voščenenih, nagrobnih in božičnih sveč. Svinjerejce opozarjam na „Lucullus“, s katerim najhitreje in najceneje zredijo svoje prašiče.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Brzojavlj: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa. :::

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. :::

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj lidočih marmornih vrst v vseh oblikah. :::

Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste. :::

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužajte se

79 48-48

južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

ZVEZNA TRGOVINA V CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.   ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM IN RISALNIM ORODJEM

LASTNA ZALOGA ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:
Lampijone,
Serpentine,
Korijandoli,
Karte za tombolo in
šaljivo pošto.

Modno volno in sukmeno blago, svilene bluze, perilno blago, modne šerpe, rokavice kakor nogavice,

jagrovo perilo, ovratniki, kravate, garniture, odeje, suknene zavese, čipkaste zavese, salonske preproge

priporoča po najnižjih cenah

Karol Vanič   Celje   Narodni dom